

ਅਪੀਲ ਸਿਵਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇਲਡ ਸਟੇਰੇਜ, ਲਿਮਟਿਡ, ਜੀਟੀ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 1955 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 102 ਤੋਂ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ ਐਕਸ) — ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 39 — ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ- ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਵੇਕ, ਕਦੋਂ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਹੈ- ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ- ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕਦੋਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ- ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ—ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਰਧਾਮਾਂਥਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਜੱਜ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਜੇ ਨਾ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਅਨਿਆਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਰੋਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਗਲਤ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਵਿੱਚ ਰੈਡਾਮੰਥਾਈਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਸਾਲਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬ੍ਰਿਸਟਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਜੌਹਨ ਏਅਰਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1), ਜੈਕਸਨ ਬਨਾਮ ਬੈਰੀ ਰੀ ਰੀ ਕੰਪਨੀ (2) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ 2 ਜੂਨ, 1955 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ, ਕੇ.ਸੀ. ਨਈਅਰ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਨ. ਗੋਸਵਾਮੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ।

ਫੈਸਲਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.- ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੇਸਰਸ ਨਰਾਇਣ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ 56,767 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। ਮੂਲ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਨ, ਨੇ 1940 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 19 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਜਾਂ ਝਗੜਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਾਲਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 2 19 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ ਲੋੜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੋਟਾ ਗਾਈਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ 4,88,400 ਪੈਂਡ ਸਨ। ਪੈਰਾ 22 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 2, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

“ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ, ਜਿਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ”

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ" AA ਅਤੇ QMG/AQMG ਖੇਤਰ/ਬਿਜ਼ i/c Adm. ਕਮਾਂਡ/AQMG/Q—I ਆਰਮੀ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਸੀ। ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਨਰਲ ਆਫਿਸਰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਏਰੀਆ, ਜਲੰਦੂਰ ਕੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੁਲਾਈ, 1951 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਫੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਏ.ਐਸ.ਸੀ. ਜਲੰਦੂਰ ਛਾਉਣੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਸਿਰਫ ਲਗਭਗ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਠੇਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ 819,539 ਪੈੱਡ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਬਜ਼ਾਰ ਦਰ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਛੇ ਫੀਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਾਲਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਾਧੂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸਹੀ ਆਚਰਣ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੁਦ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਸਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਖਤ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਾਲਾ ਰਵੱਈਆ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਆਂ, ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ: -

(1) ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਧ ਸਬਸਿਟਿੰਗ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ? ਓ.ਡੀ.

(2) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸਹੀ ਆਚਰਣ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ? ਓ.ਡੀ.

(3) ਜੇਕਰ ਅੰਕ 1 ਅਤੇ 2 ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ?

ਉ.ਪੀ.

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਤੀਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਬੋਝ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਸਨ ਜੋ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਤਰਜੀਹੀ ਸੀ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਦੀ ਮਿਆਦ ਲੰਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ; ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(4) ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਕੋਸ਼ਲ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਨੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਗਲਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਪੀ. 1 ਅਤੇ ਪੀ. 2 ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਐਡਜੂਟੈਂਟ ਅਤੇ ਕੁਆਰਟਰਮਾਸਟਰ ਜਨਰਲ ਲਈ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ-ਕਰਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਜੇ. ਸੀ. ਕਟੋਚ, ਜਨਰਲ ਅਫਸਰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਏਰੀਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੇਜਰ-ਜਨਰਲ ਕਟੋਚ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਪੀ. 1 ਅਤੇ ਪੀ. 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ

ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੇ। ਇਹ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਕਿ ਸਾਲਸ ਕੌਣ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2 ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 6 ਫਰਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਏਰੀਆ, ਜਲੰਦਰ ਛਾਉਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ IC ADM ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 1 7 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਨੂੰ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਏਰੀਆ, ਜਲੰਦਰ ਛਾਉਣੀ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। AA ਅਤੇ QMG ਲਈ ਕਰਨਲ. ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਅਨੁਸਾਰੀ (ਆਈ ਏ ਐੱਫ ਜੈੱਡ-2121) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਚਿਤ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਆਲੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਇਸ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸ਼੍ਰੀ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ 2 ਅਤੇ ਪੀ 1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਐਡਜੁਟੈਂਟ ਅਤੇ ਕੁਆਰਟਰਮਾਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਨੇ *ਕੇਵੁਰ ਪਰਵਥੰਮਾ ਬਨਾਮ ਕੇਵੁਰ ਸੁਬੰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)* ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਔਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਾਦਰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁਕਮ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਫਰਜ਼

ਨਿਭਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਸੀ। ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਮੈਸਰਸ ਮੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। *ਮੈਸਰਜ਼ ਮੀ. ਕੋਜ਼ੀਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੁਲੇਮੈਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1)*, ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਇਕ ਧਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਠੇਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ। ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰਾਏ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਜੈਕਸਨ ਬਨਾਮ ਬੈਰੀ ਰਾਈ ਕੰਪਨੀ (2) ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੱਥ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਡੈਕ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਕੇਕਵਿਚ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਖਰੀ ਪੱਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫਿਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਿੰਡਲੇ ਅਤੇ ਬੇਵੇਨ, ਐਲ.ਜੇ.ਜੇ., (ਅਹਿਮਤ ਸਮਿਥ, ਐਲ.ਜੇ.) ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਨਾ 248 'ਤੇ ਬੇਵੇਨ, ਐਲ.ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

"ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਕੇਕਵਿਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 2 ਅਗਸਤ ਦਾ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਕੇਕਵਿਚ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਿੱਤਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਝ ਪੱਖਪਾਤੀ

ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਫਿਰ ਵੀ (ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ), ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਰਦਮੰਥਸ ਦੀ ਬਰਫੀਲੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।“

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਦਮਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਵਿਚੋਲੇ ਵੱਲੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੋਵੇਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 249 'ਤੇ ਕਿਹਾ: -

“ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਕੇਕੇਵਿਚ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਹੈ. ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸੈਂਟੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਹੱਥ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।“

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਸਵਾਲ ਖੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵੱਲੋਂ ਸੈਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਲੂਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਲੂਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਕੀ ਇਹ ਸਾਲਸ ਲਈ ਐੱਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਜਾਂ "AA ਅਤੇ QMG/AQMG ਖੇਤਰ/ਬ੍ਰਿਜ i/c Adm. ਕਮਾਂਡ/ AQMG/Q-1 ਹੈ। ਆਰਮੀ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ, ਸਗੋਂ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮਨ ਰੱਖਣਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੀ ਉਹ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਅਣਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਜੱਜ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੇ ਨਾ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਅਨਿਆਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ। . ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੋਵੇ, - *ਚੰਦਨਮੂਲ ਝਲੇਰੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕਲਾਈਵ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਹੋਰ (1)*। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਮਾਮਲਾ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਮੱਦਦ ਕਰੇ, - ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ 2, ਪੰਨਾ 26, ਪੈਰਾ 61 ਦੁਆਰਾ. *ਬ੍ਰਿਸਟਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਜੈਨ ਏਅਰਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (2)* ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਐਟਕਿਨਸਨ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ: -

“ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਜਾਂ ਬੇਸਮਝ, ਸੂਝਵਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੱਜ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਾਲਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਹੋ ਕੇ, ਉਹ ਸੱਜਣ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ। ; ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਲ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸ ਦੇ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਜਾਂ ਸਜਾਵਟੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 488,400 ਪੈਂਡ ਭਾਰ ਵਾਲੇ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ 819,539 ਪੈਂਡ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਛੱਡਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਦੀਨ ਦਿਆਲ (1)* ਵਿੱਚ ਕਪੂਰ, ਜੇ.ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣਗੇ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

- (1) 1913 ਈ. 241
- (2) (1893) 1 ਚ. 238
- (1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1935 ਮੈਡ. 349
- (1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1933 ਸਿੰਧ 75
- (2) (1893) 1 ਚ. 238
- (1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1948 ਕੈਲ. 257 (ਡੀ.ਬੀ.)
- (2) 1913 ਈ. 241, ਪੰਨਾ 247 ਅਤੇ 248 ਤੇ

Atul Sharma

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮਕੁੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।